

Onderwerp

Participatie omgevingsplan

Programma	Wonen en Stedelijke ontwikkeling	Behandeldatum	28 oktober 2025
Portefeuillehouder	N.P. Vergunst	Status	Openbaar

Advies

1. De voorgestelde wijze van participatie vast te stellen bij toekomstige wijzigingen van het omgevingsplan, inhoudende dat:
  - de gemeente jaarlijks twee participatiebijeenkomsten organiseert, aansluitend op de wijzigingscyclus van het omgevingsplan zoals vastgesteld in het Transitieplan: Op weg naar één omgevingsplan;
  - de participatiebijeenkomsten worden vormgegeven als een informatiemarkt, waarbij per tafel een onderdeel van de voorgenomen wijziging van het omgevingsplan wordt toegelicht;
  - belanghebbenden ter plekke in gesprek kunnen gaan met betrokken ambtenaren over de voorgestelde wijziging; en
  - de bijeenkomsten met name bedoeld zijn voor burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
2. De informatiebrief aan de gemeenteraad vast te stellen, waarin wordt toegelicht op welke wijze participatie bij toekomstige wijzigingen van het omgevingsplan wordt vormgegeven.

Aanleiding

In april 2025 is het *Transitieplan: Op weg naar één omgevingsplan* geactualiseerd en vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de gemeente het omgevingsplan voorlopig twee keer per jaar wijzigt, volgens een vaste cyclus. Daarnaast bepaalt het transitieplan dat de regels uit het tijdelijke omgevingsplan (zoals bestemmingsplannen en dergelijke) zoveel mogelijk activiteitgericht worden omgezet, dus per activiteit voor het gehele grondgebied van de gemeente.

Voor participatie betekent dit dat in principe per activiteit participatie plaatsvindt over de betreffende regels. Om te voorkomen dat er voor elke activiteit een apart participatie- en communicatietraject gestart moet worden, en om inwoners en bedrijven niet te overbelasten, organiseert de gemeente voortaan jaarlijks twee participatiebijeenkomsten, aansluitend op de wijzigingscyclus van het omgevingsplan. Waar nodig blijft maatwerk mogelijk. De participatiebijeenkomsten worden vormgegeven als een informatiemarkt.

Beoogde impact: uitvoering

De voorgestelde participatieaanpak vraagt om medewerking van de organisatie. Het Regieteam Omgevingsplan, verantwoordelijk voor het beheer van het omgevingsplan, de inhoud in het Omgevingsloket en de coördinatie van wijzigingen, neemt voorlopig de organisatie van participatieproces op zich. Dit betreft ook de facilitaire en logistieke ondersteuning.

Collegevoorstel

Vanuit de verschillende beleidsvelden wordt inhoudelijke betrokkenheid gevraagd, bijvoorbeeld bij de voorbereiding van participatiebijeenkomsten, aanwezigheid tijdens de bijeenkomsten en verslaglegging.

Daarnaast wordt een communicatiecampagne opgezet om belanghebbenden te informeren, voor te lichten en te betrekken.

Argumenten

1.1 Wettelijke verplichting tot participatie

Participatie is wettelijk verplicht bij een wijziging van het omgevingsplan. Dit houdt in dat belanghebbenden in een vroeg stadium worden betrokken bij besluitvorming over projecten en activiteiten, zodat belangen, ideeën en standpunten tijdig worden meegenomen. De wet geeft geen voorschrift over de inrichting van het participatieproces. Wel moet bij het vaststellen van een instrument onder de Omgevingswet (zoals een omgevingsvisie of omgevingsplan) worden aangegeven op welke wijze invulling is gegeven aan het toepasselijke decentrale participatiebeleid. Volgens dit beleid is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor het opstellen van een participatieplan; dit kan de gemeente zelf zijn of een externe partij.

1.2 Actualisatie van het transitieplan

In april 2025 heeft het college het transitieplan Op weg naar één omgevingsplan geactualiseerd en vastgesteld. Dit plan zet regels zo veel mogelijk activiteitgericht om. Regels voor één of meerdere activiteiten, zoals bouwen, bomen kappen of detailhandel, worden in één keer overgezet en gelden direct voor het hele grondgebied van de gemeente. Dit zorgt voor een uniforme regeling die duidelijkheid biedt aan inwoners en ondernemers. Deze uniforme aanpak vraagt om een gebundeld en overzichtelijk participatieproces, in plaats van trajecten per activiteit.

1.3 Efficiëntie en voorzienbaarheid

Een standaard participatieaanpak voorkomt dat voor elke activiteit een apart participatie- en communicatietraject moet worden gestart, waardoor inwoners en bedrijven zich mogelijk overvraagd voelen. Door een standaard participatieaanpak te hanteren zorgen we bovendien voor een zekere mate van voorzienbaarheid bij belanghebbenden. We kunnen formats en middelen hergebruiken.

Kanttekeningen

Dit participatieplan vormt het uitgangspunt voor toekomstige wijzigingen van het omgevingsplan. Indien nodig passen we het plan aan, bijvoorbeeld wanneer het transitieplan wordt geactualiseerd of wanneer monitoring en evaluatie daar aanleiding toe geven.

Daarnaast is dit een standaardaanpak om efficiënt om te gaan met middelen en om voorzienbaarheid voor belanghebbenden te creëren. Vraagt een specifiek onderwerp om een andere participatieaanpak, zoals een aparte werksessie of een overleg met een specifieke doelgroep? Dan spelen we daarop in. Belangrijk is dat de participatie effectief is.

Gesprek met de stad

Op 2 september 2025 is een eerste participatiebijeenkomst georganiseerd als pilot. De bijeenkomst werd bezocht door 39 deelnemers. Na afloop hebben de bezoekers een kort evaluatieformulier ingevuld.

Uit de evaluaties bleek dat de deelnemers zeer positief waren over de vorm van de bijeenkomst. Het werd als waardevol ervaren om direct in gesprek te kunnen gaan met betrokkenen.

Belangrijk aandachtspunt is wel om aan de voorkant goed te informeren en communiceren, zodat de verwachtingen helder zijn. Deze bevindingen nemen we mee bij de organisatie van toekomstige bijeenkomsten..

Financiën

De financiële impact van dit voorstel is beperkt. Voor de organisatie van het participatieproces bij een wijziging van het omgevingsplan is in principe geen externe inzet nodig, alles wordt intern geregeld: van facilitaire en logistieke ondersteuning tot de inhoudelijke voorbereiding. De participatiebijeenkomsten vinden plaats in het Stadhuis, waarbij de Facilitaire Desk de catering verzorgt. Daarnaast wordt gewerkt met herbruikbare middelen en vaste formats, zodat het proces eenvoudig kan worden herhaald.

De belangrijkste kostenposten zijn capaciteit en communicatie. Van de betrokken beleidsadviseurs (er kunnen meerdere beleidsadviseurs betrokken zijn bij één wijziging van het omgevingsplan) wordt per participatiebijeenkomst ongeveer 8 uur gevraagd: 4 uur voor voorbereiding en nawerk en 4 uur voor aanwezigheid tijdens de bijeenkomst. De organisatie van de bijeenkomsten wordt uitgevoerd door het Regieteam Omgevingsplan.

De directe kosten voor communicatie bedragen circa €400 per participatiebijeenkomst voor inzet van social media, wat neerkomt op ongeveer €800 per jaar. De kosten worden gedekt uit bestaande budgetten voor uitvoeringskosten en het budget implementatie Omgevingswet E600138.01.

Vervolg

De eerstvolgende participatiebijeenkomst vindt plaats op donderdag 26 februari van 18.00 tot 20.00 uur in de zalen grenzend aan het restaurant van het Stadhuis. De communicatiecampagne start in de tweede week van januari.

Bijlage(n)

1. Participatieplan
2. Raadsinformatiebrief